

RAPPORT

Scenario-ontwikkeling Milieustraten Overbetuwe

Globaal Programma van Eisen

Klant: Gemeente Overbetuwe

Referentie: BG8832-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001

Status: S0/P01.01

Datum: 24-12-2019

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX AMERSFOORT
Transport & Planning
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Scenario-ontwikkeling Milieustraten Overbetuwe

Ondertitel: Globaal Programma van Eisen
Referentie: BG8832-RHD-ZZ-XX-RP-Z-0001
Status: P01.01/S0
Datum: 24-12-2019
Projectnaam: Scenario-ontwikkeling Milieustraten Overbetuwe
Projectnummer: BG8832-101-100
Auteur(s): Rolph Hultermans, Joost Smeets

Opgesteld door: Rolph Hultermans, Joost Smeets

Gecontroleerd door:

Datum/paraaf:

Goedgekeurd door:

Datum/paraaf:

Classificatie

Vertrouwelijk

Disclaimer

No part of these specifications/printed matter may be reproduced and/or published by print, photocopy, microfilm or by any other means, without the prior written permission of HaskoningDHV Nederland B.V.; nor may they be used, without such permission, for any purposes other than that for which they were produced. HaskoningDHV Nederland B.V. accepts no responsibility or liability for these specifications/printed matter to any party other than the persons by whom it was commissioned and as concluded under that Appointment. The integrated QHSE management system of HaskoningDHV Nederland B.V. has been certified in accordance with ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 and ISO 45001:2018.

Contents

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doelstelling van het Programma van Eisen	2
1.3	Ambitie en visie gemeente Overbetuwe	2
1.4	Varianten	3
2	Programma van Eisen minimale variant	4
2.1	Afvalstromen	4
2.2	Ruimtelijke eisen	5
2.2.1	Gebouwen / opstallen	5
2.2.2	Faciliteiten voor ontvangst afval	5
2.2.3	Parkeren	6
2.2.4	Beveiliging	6
2.2.5	Operationele eisen	6
2.2.6	Locatie eisen	7
3	Programma van Eisen – maximale variant	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Toe te voegen functies	8
3.2.1	Kringloopwinkel	8
3.2.2	Demontage	8
3.2.3	Overige mogelijke functies	9
4	Samenvatting ruimtebehoefte	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Dit Programma van Eisen maakt onderdeel uit van de rapportage met betrekking tot de scenario-ontwikkeling voor de toekomstige milieustraten in de gemeente Overbetuwe. Dit Programma van Eisen vormt daarmee een bijlage bij de rapportage over de scenario-ontwikkeling voor de milieustraten.

1.2 Doelstelling van het Programma van Eisen

Het Programma van Eisen is een geschreven verzameling van eisen en wensen die als input dient voor de beoordeling van de mogelijke scenario's voor de toekomstige milieustraten in de gemeente Overbetuwe. Het Programma van Eisen resulteert in een ruimtebehoefte voor de toekomstige milieustraten. Hiermee wordt geen uitspraak gedaan over het aantal milieustraten in de gemeente.

De bedoeling van een programma van eisen is van tevoren de randvoorwaarden en limieten te definiëren. De "eisen" zijn de criteria waaraan voldaan moet worden, de "wensen" zijn de criteria waaraan de verwachting, zoveel mogelijk invulling aan geven is dat er zo veel mogelijk aan voldaan wordt.

In de bijeenkomst van 12 december 2019 zijn de mogelijke keuzes voor het Programma van Eisen besproken met de gemeente. Hierbij waren aanwezig:

- Jos Sluiter (Medewerker uitvoering en beleidsondersteuning Afdeling Beheer, team Buitenruimte en Vastgoed, gemeente Overbetuwe)
- Bjorn Nijhuis (gemeente Overbetuwe)
- Pieter Ettikhoven (locatiemanager gemeentewerf, gemeente Overbetuwe)
- Joost Smeets (RHDHV)
- Rolph Hultermans (RHDHV)

Voorliggend *Globaal Programma van Eisen* is uitsluitend bedoeld voor het uitvoeren van het scenario-onderzoek. Na de scenariokeuze moet het Programma van Eisen verder uitgewerkt worden om als richtlijn te kunnen dienen voor het ontwerp van de toekomstige oplossing voor de milieustraten in Overbetuwe.

1.3 Ambitie en visie gemeente Overbetuwe

Op 27 november 2019 heeft een Raadsinformatieavond plaatsgevonden waarin de ambities van de raad zijn verkend. Tijdens de avond is aan de raad gevraagd welke aspecten zij van belang vinden bij het beoordelen van de mogelijke scenario's voor de toekomstige milieustraten in Overbetuwe. De volgende aspecten zijn onder meer door de raad genoemd:

- Duurzaamheid
- Financiën (betaalbaarheid)
- Inzet mensen tot afstand van de arbeidsmarkt
- Gemeente overstijgend samenwerken

Deze aspecten zijn van invloed op het Programma van Eisen voor de toekomstige milieustraat van de gemeente Overbetuwe.

1.4 Varianten

De Raadsinformatieavond is een verkenning. Op basis van de uitkomst hebben we twee varianten opgesteld die in de scenario keuze worden meegenomen. Dit stelt de raad in staat om een onderbouwde keuze te maken. In dit Programma van Eisen zijn de volgende twee varianten uitgewerkt:

1. Minimaal Programma van Eisen dat voldoet aan de geldende wet- en regelgeving (VANG-doelstellingen)
2. Maximaal Programma van Eisen dat voldoet aan de eisen voor een circulair grondstoffenstation waarbij andere functies zoals demontage, kringloopwinkler en eventueel andere functies aan de milieustraat worden toegevoegd.

Beide varianten zijn hieronder verder uitgewerkt.

In het gesprek van 12 december 2019 hebben we aangegeven dat volumeweging versus weging een zodanig ruimteverschil oplevert dat dit in de scenario analyse wordt meegenomen.

2 Programma van Eisen minimale variant

2.1 Afvalstromen

In de toekomstige oplossing voor de milieustraten in Overbetuwe worden alle afvalstromen geaccepteerd. Volgens de VANG-doelstellingen zullen minimaal 18 verschillende fracties gescheiden moeten worden ingezameld. De 18 VANG-afvalstromen zijn genummerd 1 tot en met 18 in onderstaande tabel. Het streven is om 27 afvalstromen in te zamelen. De aanvullingen zijn genummerd 19 tot en met 27 in onderstaande tabel. Hiermee wordt alvast aangesloten bij een te verwachten toekomstige aanscherping van de VANG-doelstellingen.

Volg- nr.	Afvalstroom	Volg- nr	Afvalstroom
1	afgedankte elektrische en elektronische apparatuur	15	metalen
2	asbest	16	papier en karton
3	C-hout	17	textiel, niet zijnde tapijt
4	gasflessen, brandblussers en overige drukhouders;	18	vlakglas
5	grond	19	verpakkingsglas
6	A-hout en B-hout	20	batterijen
7	banden van voertuigen	21	gasontladinglampen
8	dakafval	22	KCA
9	geëxpandeerd polystyreenschuim	23	frituurvet
10	gemengd steenachtig materiaal, niet zijnde asfalt en niet zijnde gips	24	incontinentie materiaal
11	gips	25	huishoudelijk grof
12	grof tuinafval	26	huishoudelijk fijn
13	harde kunststoffen	27	PMD
14	matrassen		

Tabel 1 Te ontvangen afvalstromen Overbetuwe

Onderdeel van de afvalstromen zijn 'grof- en fijn huishoudelijk' restafval en 'PMD'. De inzameling van PMD volgt uit het feit dat is gesteld dat de milieuparken ook de afvalstromen moeten ontvangen die bij de wijkbrengvoorzieningen worden ingezameld.

2.2 Ruimtelijke eisen

Voor de inrichting van de milieustraat dient rekening te worden gehouden met de volgende aandachtspunten:

2.2.1 Gebouwen / opstallen

- Receptie met 1 balie, 1 werkplek;
- Kantoorruimte t.b.v. 4 werkplekken;
- Pauze ruimte ten behoeve van minimaal 8 personen;
- Was- en kleedruimte, ten behoeve van minimaal x medewerkers, inclusief een eigen locker voor iedere medewerker;
- Bij de indeling van het gebouw dient er rekening te worden gehouden met een schone en vuile zone in het gebouw met de kantoorruimte en was- en kleedruimte
- Opslag materieel en materialen voor dagelijkse werkzaamheden (o.a gereedschap, schoppen, sneeuwschuivers, schoenen, overals, onderhoudsmateriaal, etc.).

De gebouwen voor personeel dienen te voldoen aan de Arbo eisen. De kantoorruimte moet zicht geven over de locatie.

2.2.2 Faciliteiten voor ontvangst afval

Ontvangst afval

- De containers t.b.v. de genoemde afvalstromen worden verdiept geplaatst met een halfhoog borders met valbeveiliging en stootranden. Met verdiepte containers en halfhoge bordessen is beter overzicht over het terrein mogelijk dan bij het storten van afval in de containers vanaf een borders.
- KCA depot: Het is wenselijk om het KCA depot bij het kantoor/receptie te situeren. Deze situering mag geen vertraging bij de receptie (kassa) tot gevolg hebben;
- Locatie voor lege wissel containers met een afmeting van circa 1.225 m² (35m x 35m).
- Stalling van 2 perscontainers voor papier en 2 perscontainers voor huishoudelijk afval.
- Verdichting houtafval is niet circulair en daarom ongewenst. Echter er moet de mogelijkheid zijn om verdichting toe te passen.

Flexibiliteit

De verwachting is dat op langere termijn de scheidingsdoelstellingen nog verder zullen worden aangescherpt (landelijk aangegeven). Dit kan leiden tot inzamelen van meer afvalstromen dan 27 zoals opgenomen in dit Programma van Eisen. Bij de ruimtebehoefte is het de wens daarom rekening worden gehouden met ruimte zijn het plaatsen extra containers.

Terreininrichting

- Verlichting;
- Riolering;
- Afwatering anderszins;
- Landschappelijke inpassing;
- Geluidwerende voorzieningen;
- Vloeistofdichte vloer onder het gehele terrein;
- Afzettingen;
- Overkapping die beschermt tegen weersinvloeden op locaties waar personeel regelmatig in contact komt met burgers (bij kantoorgebouw/receptie en bij de containers).
- Bij de terreininrichting moet voorkomen worden dat losliggend vuil naar hoeken waait.

Logistiek

- Fysieke scheiding van rijbanen voor gratis stroom en betaalde stroom;
- Scheiding professioneel verkeer van burgers;
- één rijrichting;
- Rekening houden met draaicirkels van voertuigen.

Samenwerking

De milieustraat is een van de gemeentelijke activiteiten. Indien de gemeente kiest voor het zelf exploiteren van de milieustraat is het een wens om samen te gaan met andere activiteiten zoals de gemeentewerf.

De keuze wie de milieustraat opereert komt naar voren in de scenario analyse.

2.2.3 Parkeren

- Auto's:
  - o Personeel: minimaal 7 parkeerplaatsen inclusief laadpalen, en maximaal 10 parkeerplaatsen (t.b.v. wisseling van diensten);
  - o Bezoekers: circa 2 opstelplaatsen voor auto's met aanhanger;
- Vrachtwagens: 2 tot 3 opstelplaatsen voor vrachtwagens (kortdurend verblijf met betrekking tot halen en brengen);
- Gelegenheid voor fiets parkeren, inclusief laadpalen.

2.2.4 Beveiliging

- Hekwerk. Beveiliging vindt plaats door het plaatsen van een hek rondom het terrein;
- Poort voor in en uitrijden;
- Cameratoezicht: Het moet mogelijk zijn om camera's te plaatsen ten behoeve van exploitatie. De mogelijkheid moet bestaan om de camera's zowel naar buiten te richten gericht als naar binnen voor de afhandeling van calamiteiten.

2.2.5 Operationele eisen

Algemeen

- Het milieupark moet voor iedereen in de gemeente Overbetuwe toegankelijk zijn.
- Verwacht wordt dat ongeveer 100.000 bezoeken per jaar plaatsvinden.
- Geen kruisend bezoekers en professioneel verkeer.

Betalingsregiem

- Er zijn gratis en betaalde stromen
- Op de locatie wordt een starttarief ingevoerd. Hiermee wordt voorkomen dat bezoekers 'dagelijks' kleine hoeveelheden afval komen brengen.
- Betaling vindt plaats bij de weegbrug in de receptieruimte. Betaling vindt uitsluitend plaats met pin.
- Het gewicht van afval dat wordt afgevoerd, wordt elders gewogen. Er dient dus geen rekening te worden gehouden met weging van professioneel verkeer.

De basis voor betalen kan zijn volume schatting, toegangstarieven of weging. In de scenario analyse wordt dit uitgewerkt. Voor beiden gelden de volgende eisen:

Wegen:

- Voor het bepalen van het bedrag dat door de burger afgerekend moet worden, wordt het brengende voertuig zowel in als uit gewogen. Er moet een weegbrug inclusief slagboom komen. Hierdoor is het ook mogelijk om gemeentelijk afval te ontvangen waarbij de hoeveelheden en kosten separaat inzichtelijk kunnen worden gemaakt.

- Er wordt gewerkt met één gemiddeld tarief voor alle afvalstromen.

Volumebepaling:

- Er gelden tarieven voor afvalstromen en door schatting van de hoeveelheid van een afvalstroom en de tarievenlijst wordt het totale tarief berekend.

Service voor de burger

- Er wordt in dit Programma van Eisen uitgegaan van één milieustraat met ruimere openingstijden dan in de huidige situatie: streven: 38 uur per week, eventueel avonden/zondag;
- Op de locatie zijn 2 tot 4 medewerkers van de milieustraat aanwezig om de bezoekers te helpen bij het storten van afval.
- Wachtijd aan de poort van het milieupark (niet op de openbare weg): maximaal 15 minuten, ook gedurende piekuren;
- Het moet voor de burger makkelijk zijn om van het gratis naar het betaaldeel te komen. Het moet ook mogelijk zijn om alleen door het gratis gedeelte te gaan.

Terreinvoorzieningen

- Bewegwijzering, goed leesbaar ook over grotere afstanden.

Rollend materieel

- Rekening houden met gebruik van rolpackers en perscontainers die voor verschillende stromen ingezet worden.

Controle

- Pasjessysteem: ja

2.2.6 Locatie eisen

Toegang

- Het milieupark moet een goede toegangsweg hebben. Het verkeer naar en van het milieupark mag het verkeer op de openbare weg niet hinderen.

Ruimtebehoefte perceel

- Voor het realiseren van het minimale Programma van Eisen (voldoen aan VANG-doelstellingen is een perceel benodigd van minimaal 9.000 m², inclusief de te realiseren gebouwen (receptie, kantoor, etc.).

Milieuzone

- Geen woning binnen 50 meter (woningen op industrieterrein vooralsnog niet meenemen).

3 Programma van Eisen – maximale variant

3.1 Inleiding

De maximale variant is gebaseerd op de opzet van een milieustraat zoals genoemd in de minimale variant, uitgebreid met de mogelijkheid extra stromen in te zamelen (zeg 10) en aangevuld met andere functies die een bijdrage leveren aan de circulariteitsdoelstellingen van de gemeente Overbetuwe. Dit zijn een kringloopwinkel, demontage bedrijf, ambachtscentra en een educatiecentrum.

3.2 Toe te voegen functies

3.2.1 Kringloopwinkel

Het Programma van Eisen moet nog geformuleerd worden. Hier melden we alvast een paar startpunten die in januari verder moeten uit kristalliseren.

Exploitatie

We gaan ervan uit dat de gemeente niet zelf een kringloop gaat beginnen maar een samenwerking opzoekt met een kringlooporganisatie. Een kringlooporganisatie voegt schaalgrootte toe die goed is voor opwerken; sorteren van aangeleverd materiaal en zorgt voor variëteit aan in de winkel.

Eigenaarschap

In de maximale variant gaan we uit van een samenwerking tussen milieustraat en kringloop. Dit betekent dat de kringloop onderdeel is van de werkwijze en dat geborgd moet worden dat deze activiteit blijft bestaan.

Er zijn twee varianten:

- Gemeente lijft eigenaar van de grond en sluit een pachtovereenkomst op. Na de pachtovereenkomst wordt het gebouw overgedragen aan de gemeente;
- Gemeente verhuurt gebouw en grond.

Ruimtebeslag:

Voor de scenario analyse nemen we aan dat een kringloopwinkel een winkeloppervlak nodig heeft van circa 3.000 m². Er hoort ook ruimte bij voor parkeren, personeel, ontvangst, sorteren, opslag etc.

Financiën:

De kringloopwinkel moet zelf voor financiering zorgen, het is ook een eigen activiteit. We gaan ervan dat de kringloop budget neutraal kan opereren. Dit betekent dat de grond en de investeringen van de gemeente worden terugverdiend.

Onderzocht moet worden hoe geldstromen tussen gemeenten en kringloop. Mag kringloop vermeden verwerkingskosten in rekening brengen en moet de milieustraat kosten in rekening brengen voor uitval?

In januari willen we met 2Dwitch een gedetailleerder Programma van Eisen opzetten voor het onderdeel kringloopwinkel.

3.2.2 Demontage

Voor de demontageactiviteit geldt hetzelfde als voor de kringloop met betrekking tot de exploitatie, eigenaarschap en financiën.

Het alternatief is dat de gemeente het zelf exploiteert. Het PVE gaan we afstemmen met een ondernemer die kan realiseren.

Voor ruimtebeslag houden we rekening met een oppervlak van 900 m². Dit is exclusief toegangsweg.

3.2.3 Overige mogelijke functies

Ambachtcentra

Wat de ambachtcentra behelst is nog onbekend maar de verwachting is dat dit kleine repair cafés of ondernemers die iets uit afval creëren.

Voorlopig nemen we alleen een ruimte beslag op van 100 x 30 meter. Hier kan naar behoefte eventueel een meerlaags-gebouw worden geplaatst waarin verschillende kleine ondernemingen kunnen vestigen.

De verwachting is dat enkel de grondkosten moeten worden meegenomen in de afweging. De activiteiten moeten in principe de investeringen terugverdienen.

Educatieruimte

Educatieruimte is een begrip met vele dimensies. Vooropgesteld is dat grotere groepen (bijvoorbeeld klassen, ontvangen kunnen worden die de activiteit kunnen bekijken. Uitgangspunt is dat het bekijken niet de werkzaamheden mag beïnvloeden.

We gaan ervan uit dat educatie ruimte dus looproutes, zichtpunten en een zaaltje voor een presentatie behelst.

Niet wetend wat het ruimtebeslag op voorhand is, gaan wij voor de educatieruimte uit van circa 250 m². In de schetsen zullen we dit later verifiëren.

4 Samenvatting ruimtebehoefte

De ruimtebehoefte zoals verwoord in de voorgaande hoofdstukken hebben wij in onderstaande tabel samengevat.

Programma onderdeel	Minimaal PvE	Maximaal PvE
Milieustraat (cf. VANG-doelstellingen, incl. kantoor/receptie)	9.000	
Milieustraat (cf. concept Oss)		12.000
Kringloop		3.000
Demontage		900
Ambacht centra (repair cafés e.d.)		1.000
Educatieruimte		250
Parkeren		2.250
Ruimtebehoefte perceel (bij realisatie 1 laags)	9.000	19.400